

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ ТА НАУКИ

Збірник матеріалів

**XXVII підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

20 лютого 2025 року

Київ 2025

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2025. 385 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 7 від 26.02.2025)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М.В., ректор МДУ, доктор політичних наук, професор;

Члени редколегії Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук, доцент;
Калініна С. П., доктор економічних наук, професор;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Марена Т.В., кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;
Мельничук І. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Пирлік Н. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 20 лютого 2025 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

- Підтримувати діалог між етнічними групами та органами влади, спрямований на пошук компромісних рішень.
- Забезпечити рівні можливості для представників усіх етнічних груп у доступі до механізмів лобізму.

Таким чином, етнічний лобізм може стати ефективним інструментом інтеграції етнічних спільнот у суспільство, за умови дотримання принципів прозорості та справедливості. Однак для цього необхідно вдосконалювати нормативно-правову базу та забезпечувати баланс між захистом прав етнічних груп і суспільними інтересами.

Література

1. Андрійчук О. Етнічний лобізм у політичних процесах: концептуальні підходи. *Політичні дослідження*. 2020. № 3. С. 45-48.
2. Гуменюк І. Роль етнічних спільнот у розвитку демократії. *Соціальна динаміка*. 2019. № 2. С. 110-115.
3. Шевченко М. Виклики етнічного лобізму в сучасному світі. *Наукові записки з політичної науки*. 2021. № 1. С. 65-70.

Константинова Юлія,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри політології та міжнародних відносин
Маріупольський державний університет

ЧИЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Поглиблення відносин з країнами Латинської Америки є частиною загальної стратегії України щодо диверсифікації зовнішньополітичних зв'язків. Війна, розв'язана росією проти України, призвела до необхідності зміцнення міжнародної коаліції на підтримку України, розширення кола партнерів, зокрема в Латинській Америці. Чилійсько-українські відносини представляють собою важливий напрям зовнішньої політики обох держав, що набуває особливого значення в контексті сучасних геополітичних викликів.

Встановлені у 1992 році дипломатичні зв'язки між країнами пройшли значний шлях розвитку, демонструючи стабільне зростання взаємного інтересу та розширення сфер співробітництва. Особливої актуальності двосторонні відносини набули в умовах російської

агресії проти України, коли Чилі зайняла чітку позицію підтримки територіальної цілісності та суверенітету української держави.

Договірна база між Україною та Чилі включає близько 20 міждержавних та міжвідомчих угод, зокрема в галузі торгівлі, інвестицій, культури, освіти, науки, правової допомоги [2].

Політичний діалог між державами ґрунтується на принципах взаємної поваги, визнання суверенітету та територіальної цілісності, що особливо проявилось у контексті підтримки Чилі позиції України щодо російської агресії. Інституційна основа політичної взаємодії забезпечується регулярними консультаціями на рівні зовнішньополітичних відомств та парламентським співробітництвом.

Важливим елементом політичного діалогу є взаємна підтримка ініціатив обох країн на міжнародних майданчиках, зокрема в рамках ООН та інших міжнародних організацій. Після початку широкомасштабної агресії РФ проти України 24 лютого 2022 року делегація Чилі підтримала всі резолюції ГА ООН, зокрема: «Агресія проти України» (2 березня), «Гуманітарні наслідки агресії проти України» (24 березня), ставши співавтором цих документів; а також резолюції щодо «Призупинення прав членства Російської Федерації у Раді ООН з прав людини» (7 квітня), «Територіальна цілісність України: захист принципів Статуту ООН» (12 жовтня), «Відшкодування збитків за агресію РФ» (14 листопада) та «Ситуація з дотриманням прав людини на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, Україна» (15 грудня) [3]. Крім того, президент Чилі Габріель Борич неодноразово засуджував російське вторгнення в Україну, підкреслюючи його неприйнятність на міжнародних форумах, таких як Іberoамериканський саміт у 2024 році [1].

Потенціал політичного співробітництва розкривається через можливості координації позицій щодо глобальних викликів, включаючи питання кліматичних змін та міжнародної безпеки. Перспективним напрямом політичної взаємодії є посилення регіонального співробітництва, де Чилі може виступати важливим партнером України в латиноамериканському регіоні.

На відміну від політичного співробітництва, взаємодія у торговельно-економічній сфері залишається обмеженою, але має потенціал для розвитку. Обсяги двосторонньої торгівлі за січень-серпень 2023 року зросли на 49%, досягнувши \$36 млн, але з негативним сальдо для України в \$30 млн [4]. Чилі, як одна з найпотужніших економік Латинської Америки, пропонує українським експортерам можливості у сферах енергетичного та гірничодобувного обладнання, авіакосмічної промисловості та високих технологій. Однак, відсутність угоди про уникнення подвійного оподаткування та обмежена присутність чилійських інвестицій в Україні стримують розвиток співпраці. Чилійський ринок може

стати важливим простором для просування українських товарів у Латинській Америці, але поточна ситуація з російською агресією ускладнює логістичні питання. Чилійська економіка активно інтегрується в міжнародну торгівлю через численні угоди про вільну торгівлю, що відкриває нові можливості для українських експортерів.

Чилійсько-українське культурно-гуманітарне співробітництво, хоча теж має обмежений характер, але демонструє активні зусилля з обох сторін для розвитку зв'язків. Основними інститутами, які сприяють цій співпраці, є Почесне консульство України в Чилі та українсько-чилійська культурна корпорація «Мальва». Заснування Чилійсько-української інтеграційної палати у 2014 році стало важливим кроком у налагодженні економічних і культурних зв'язків, хоча її діяльність була призупинена у 2017 році. Після цього нові ініціативи, такі як організація мистецьких заходів за участю українських митців, допомогли покращити імідж України в Чилі.

Крім того, українська громада активно проводить благодійні заходи та культурні виставки, які сприяють популяризації української культури серед чилійців. Незважаючи на географічну віддаленість та невелику чисельність української діаспори в Чилі (біля 1000 осіб), існує потенціал для подальшого розвитку співробітництва через культурні обміни та освітні програми. Важливою складовою є також підтримка чилійських академічних установ у вивченні української культури та мови.

Не дивлячись на позитивні моменти відносини між Україною та Чилі стикаються з низкою проблем, які стримують їх розвиток. Існує недостатня інформаційна обізнаність про можливості співпраці в обох країнах, що ускладнює налагодження ділових зв'язків. Крім того, політичні розбіжності всередині Чилі, зокрема серед частини провладного політикуму, можуть негативно впливати на підтримку України на міжнародній арені, що ускладнює формування єдиного фронту протидії російській агресії. Також важливим викликом є необхідність консолідації української діаспори в Чилі, яка може стати важливим мостом для розвитку двосторонніх відносин.

Отже, чилійсько-українські відносини, набули нової актуальності на фоні геополітичних викликів, зокрема війни, розв'язаної росією проти України. Чилі демонструє послідовну підтримку України на міжнародній арені, активно підтримуючи резолюції ООН, що засуджують російську агресію та спрямовані на відновлення територіальної цілісності України. Попри політичну підтримку, торговельно-економічна співпраця залишається обмеженою, хоча й має перспективи розвитку завдяки потенціалу чилійського ринку та наявності ресурсів для інтеграції. Культурно-гуманітарна співпраця також демонструє поступовий розвиток через діяльність української діаспори, культурні ініціативи та освітні програми, але потребує більш активного залучення обох сторін. Основними викликами для

поглиблення співробітництва є недостатня обізнаність про можливості партнерства, логістичні труднощі, спричинені війною, а також необхідність консолідації української діаспори. Подальша активізація політичного діалогу, розширення договірно-правової бази та залучення нових інвестиційних проектів є важливими кроками для зміцнення відносин.

Література

1. Вакарчук К. Україна-Чилі: шляхи взаємодії та способи підтримки URL: <https://bintel.org.ua/analytics/ukrayina-chili-shlyahi-vzayemodiyi-ta-sposobi-pidtrimki/> (Дата доступу 27.12.2024).
2. Особливості дипломатичного та політичного співробітництва між Україною та Республікою Чилі. Інформаційна довідка. URL: https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00XCJ3.pdf (Дата доступу 27.12.2024).
3. Сайт МЗС України. Двостороннє співробітництво. Чилі. URL: <https://mfa.gov.ua/dvostoronnye-spivrobitnictvo/3-td> (Дата доступу 27.12.2024).
4. Торговельно-економічне та інвестиційне співробітництво України з Чилі URL: <https://chile.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/torgovelnno-ekonomichna-spivpracya/torgovelnno-ekonomichne-ta-investicijne-spivrobitnictvo-ukrayini-z-chili> (Дата доступу 27.12.2024).

Кухоцька Тетяна,

3 курс, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, денна форма навчання,

ОНП «Політологія»,

Маріупольський державний університет

TELEGRAM В СТРУКТУРІ ПОЛІТИЧНІЙ КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

На сьогодні одним з найпоширеніших месенджерів в Україні являється Telegram, зростання популярності якого прийшлося на 2017-2018 роки. Дехто з дослідників вважає, що це було пов'язано зокрема з заборною діяльності на території України таких російських соціальних мереж як «ВКонтакте» та «Однокласники». У цей період українська аудиторія месенджера зросла в 600 разів та досягла 4,5 мільйони. Telegram канали як інструмент політичного впливу було використано на виборах президента України в 2019 році. Наприклад, Telegram канал «Команда Зеленського» був лідером за кількістю підписників: 86 тисяч порівняно з близько 4 тисячами на каналі П. Порошенка [1].